

Revidert skjøtselsplan for Beitlandet, Stjørdal kommune, Trøndelag fylke

Oppfølging av tradisjonell slåttemark som utvalgt
naturtype

Solfrid Helene Lien Langmo

Revidert skjøtselsplan for Beitlandet, Stjørdal, Lierne kommune, Trøndelag fylke

Forfattere: Solfrid Helene Lien Langmo

Publisert: 01.03.2023

Antall sider: 41 sider

Publiseringstype: PDF med aktive lenker

Oppdragsgiver: Statsforvalteren i Trøndelag

Tilgjengelighet: Dokumentet er offentlig tilgjengelig

Rapporten refereres som: Langmo, S. H. L. 2023. Revidert skjøtselsplan for Beitlandet, Stjørdal kommune, Trøndelag fylke. Biofokus rapport 2023-040. Stiftelsen Biofokus. Oslo.

Forsidebilder: Slåttemarka på Beitland sør / Nergården SV / Skogmarihånd / Artsrik eng / Rødnende lutvokssopp. Foto: Solfrid Helene Lien Langmo

Biofokus rapport 2023–040

ISSN 1504-6370

ISBN 978-82-8449-212-4

Gaustadalléen 21
NO-0349 OSLO
Org.nr: 982 132 924
post@biofokus.no
www.biofokus.no

Forord

Skjøtselsplanen for Beitlandet i Stjørdal kommune er utarbeidet av Biofokus på oppdrag fra Statsforvalteren i Trøndelag. Den er en revidering og sammenslåing av to tidligere skjøtselsplaner fra 2017. Skjøtselsplanen gir faglig forankrede anbefalinger for restaurering og skjøtsel av den trua naturtypen slåttemark, og er i samsvar med handlingsplanen for Utvalgt naturtype slåttemark. Den baserer seg på feltbefaring og intervjuer med grunneieren.

Rapporten er delt inn i to hoveddeler. Første del gir en kort beskrivelse av slåttemark i Trøndelag. Andre del er rettet mot den som skal utføre skjøtsel og forvaltningen, og omhandler naturgrunnlaget og dagens drift i området, samt beskrivelsen av konkrete restaurerings- og skjøtselstiltak innenfor lokaliteten.

Som vedlegg finnes en beskrivelse av de verdifulle naturtypene som inngår i drifta. Den genererer i hovedsak informasjon rettet inn mot forvaltning, inkludert søkbare egenskaper for området i Miljødirektoratets naturbase.

Biofokus takker Statsforvalteren ved Simon Heier for godt samarbeid i prosessen med skjøtselsplanen. Vi takker også grunneier og skjøtselsansvarlig Heidi B. Solvold Beitland for faktaopplysninger, god dialog og verdifulle innspill til planen.

Markabygda, 01.03.2023

Solfrid Helene Lien Langmo

Artsrik eng med prestekrage og kløver på Beitland sør. Foto: Solfrid Helene Lien Langmo.

Innhold

1	Slåttemark i Midt-Norge	5
2	Skjøtselsplan for Beitlandet	7
2.1	Innledning	8
2.2	Hensyn og prioriteringer	11
2.3	Tradisjonell og nåværende drift	11
2.4	Artsmangfold og eventuelle observerte endringer	12
2.5	Evaluerings/vurdering av skjøtselen	12
2.6	Mål for verdifull slåttemark	13
2.7	Restaureringstiltak	14
2.8	Skjøtselstiltak	14
2.9	Oppfølging av skjøtselsplanen	16
3	Kilder	17
	Vedlegg	18
	Bilder	18
	Lokalitetsbeskrivelser i Naturbase	29
	Artslister	33
	Tiltakslogg, grunneiers/drifters notater	40

1 Slåttemark i Midt-Norge

Tradisjonelle slåttemarker er arealer i innmark og utmark som ble slått regelmessig og forholdsvis seint i sesongen. Slåttetidspunktene varierte lokalt i forhold til hvor slåttemarkene lå og etter typen slåttemark. Slåttemarkene domineres av ville plantearter, og de er ofte urterike. Derfor blir de gjerne kalt blomsterenger. Artssammensetningen i slåttemarkene varierer mye på grunn av jordsmonn, høgde over havet m.m. Etter fuktighetsforholdene skilles det mellom tørreng, friskeng og fukteng.

I de tørre engene vokser det lave gras og urter, blant anna katterot (i midten). På de arealene hvor grunnen er litt kalkholdig, kommer også sølvmyr inn (t.h.). Alle foto: Bolette Bele/NIBIO.

I tørrengene er lavvokste gras og urter vanlige, slik som gulaks, gjeldkarve, vill-løk, gulmaure, blåklokke, engfiol, smalkjempe, katterot, tiriltunge, blåknapp, legeveronika, stemorsblom og øyentrøst. Områder med kalkholdig jordsmonn får i tillegg inn arter som vill-lin, jåblom, rundskolm, flekkmyr, sølvmyr og lodnerubblom. I seterregionen finnes også setermjelt, hvitkurle, rublommarter og søtearter. Flere av disse er på rødlista over trua arter (Artsdatabanken 2021).

Frisk, fattig slåttemark i Stjørdal. Dette er den vanligste slåttemarkstypen i regionen. Her vokser grasarter som gulaks (i midten), engkvein og rødsvingel sammen med urter som prestekrage, karve (til høyre), engsyre, hvitkløver og blåklokke. Alle foto: Bolette Bele/NIBIO.

Friskengene (dvs. litt fuktigere enger) er prega av et tett grasteppe med bl.a. engkvein og rødsvingel og halvgras som bleikstarr og engfrytle. Her finnes i tillegg mange urter, slik som småengkall, ryllik, blåklokke, gulmaure, rødknapp, prestekrage, karve, gjeldkarve, engsyre, hvitkløver, tepperot, følblom,

engsoleie, øyentrøst, rødkløver, hvitmaure, nattfiol-arter, blåknapp, tveskjeggveronika, legeveronika og engsoleie.

Ved kysten (spesielt i Møre og Romsdal) kan også jordnøtt og solblom inngå i slåttemarkene. I kalkholdige områder er friskengene ofte prega av graset dunhavre. Her kan det i tillegg vokse hjertegras, stortveblad, brudespore, bakkesøte, marinøkkel, jåblom, storblåfjær, flekkmure, vill-løk og nyresoleie. Ved kysten kan man dessuten finne bleiksøte, og i fjellet vokser ofte urter som svarttopp, fjelltistel, setermjelt, reinmjelt, flekkmure, hvitkurle, fjellnøkleblom, fjellbakkestjerne og snøsøte i slik kulturmark. Flere av disse er på den norske rødlista. Fuktengene har gjerne en høyere vegetasjon med store gras som sølvbunke. Her vokser også bekkeblom, enghumleblom, krypsoleie og hanekam.

I slåttemarker nær fjellet, slik som på fjellgardene i Sunndal, kan man finne arter som fjellmarinøkkel (i midten) og fjelltistel (til høyre). Begge disse artene er mest vanlige på noe kalkholdig grunn. Alle foto: Bolette Bele/NIBIO.

Slåttemarker med spredte trær som ble styvet (lauvet) til fôr kalles lauvenger. Lauvenger finnes både i lavlandet og i høgereliggende områder i Midt-Norge. Spesielt i fjordene på Nordmøre finnes gode eksempler på denne kulturmarkstypen. Områder med hassel ble tidligere ofte stelt for å sikre best mulig avkastning, både av nøtter og materiale brukt til tønneband og flettearbeid. For skjøtsel og restaurering av styvingstrær se Miljødirektorates egen veileder for dette.

Tradisjonelle slåttemarker har blitt svært sjeldne og det er derfor spesielt viktig at de gjenværende slåttemarkene holdes i hevd på tradisjonelt vis. Slike områder bør slås seint og etter at de fleste plantene har blomstra av og satt frø. Følg helst den lokale tradisjonen for slåttetidspunkt om den er kjent. Man må ikke gjødsle og bruke tunge maskiner på slike arealer. Høyet må fjernes for å unngå næringstilførsel. Høstbeiting og ofte også en kort periode med vårbeiting var vanlig i slåttemarkene i regionen, men tradisjonene for dette varierte. Spesielt forsiktig må man være med vårbeiting av sau på arealer med rik vårflora (for eksempel der det er forekomster av orkideer).

Generelle restaurerings- og skjøtselstiltak er omtalt i mer detalj i veiledningsheftet (Svalheim et al. 2018), og konkrete råd for skjøtsel av din lokalitet beskrives i denne skjøtelsplanen. Nærmere omtale av ulike plantearter fra engene finnes i Bondens kulturmarksflora for Midt-Norge (Bele og Norderhaug 2008). Mye av denne teksten om slåttemark er hentet fra den.

2 Skjøtselsplan for Beitlandet

GRUNNEIER: Heidi B. Solvold Beitland		ANSVAR SKJØTSEL: Heidi B. Solvold Beitland		LOKALITETSVERDI I NATURBASE ¹ : Nergården SV – A Nergården SØ – A Nergården N - A Stakkekra - A Beitland sør – A Øvre Beitland – B	
DATO UTARBEIDING AV 1.SKJØTSELSPLAN: 17.01.2017 / 01.02.2017 DATO REVIDERING: -XX.XX.2023			DATO BEFARING (1.SKJ.PL.): 04-05.07.2016 / 04.07.2016 DATO BEFARING (REVIDERING): 29.06.2022 og 28.08.2022		
KONTAKT MED GRUNNEIER/BRUKER (TELEFON, BEFARING, EPOST MM): Felles feltbefaring 29.06.2022. Grunneier har også fått anledning til å uttale seg til utkast til planen.					
1.SKJØTSELSPLAN UTFORMET AV : Per Vesterbukt, NIBIO REVIDERT UTGAVE UTFORMET AV : Solfrid Helene Lien Langmo				FIRMA: Biofokus	
UTM SONE LOKALITET(ER): Nergården SV 33W		NORD: 7045770		ØST: 316400	
Nergården SØ 33W		7045750		316435	
Nergården N 33W		7045890		316480	
Stakkekra 33W		7045880		316220	
Beitland sør 33W		7045960		316440	
Øvre Beitland 33W		7046120		316510	
LOKALITET:				NÅVÆRENDE AREAL PÅ SKJØTSELSPLAN-/NATURBASE LOKALITET:	
Nergården SV				3,9 daa	
Nergården SØ				2,4 daa	
Nergården N				4,8 daa	
				GNR./BNR.: 308/5	
				308/5	
				308/5	
				308/5	
				308/5	
				308/5	
				AREAL (ETTER EVENTUELL RESTAURERING):	
				3,9 daa	
				2,4 daa	
				4,8 daa	

¹ Verdisettingen er definert etter DN Håndbok 13 (Direktoratet for Naturforvaltning 2007) og faktaark for slåttemark, utformet av Ellen Svalheim (Svalheim upubl).

Stakkekra	8,7 daa	8,7 daa
Beitland sør	16,8 daa	16,8 daa
Øvre Beitland	5,1 daa	5,1 daa
DEL AV VERNEOMRÅDE: Nei HVILKET VERN: -	DEL AV UTVALGT KULTURLANDSKAP: Nei	

2.1 Innledning

Biofokus har på oppdrag for Statsforvalteren i Trøndelag revidert tidligere skjøtselsplaner for Beitlandet (gnr 308/5) i Stjørdal Kommune. Feltarbeidet i 2022 ble utført i godt vær og gode undersøkelsesforhold den 29.06.22. Det ble også utført en tilleggsregistrering av beitemarksopp den 28.08.2022. Med to besøk på ulike tidspunkter i feltsesongen skal de fleste relevante artsgrupper være fanget opp (selv om det har vært lite fokus på insekter i årets kartlegging). Data er digitalt innsamlet ved hjelp av NiN-App utviklet for kartlegging etter Miljødirektoratets instruks for kartlegging av naturtyper, og en del artsfunn er lagt inn i Biofokus Artsfunnbase (BAB) slik at de vil fremkomme i Artskart.

Beitlandet ligger på oversiden av FV. 6792 nord for Forra ca. 20 km øst for Stjørdal/Værnes. Den består av ganske bratt liggende kulturmarker i en sørvestvendt lise. Området består av seks dellokaliteter med slåttemark adskilt av åkermarker, skogholt, veier og gårdstun. Området ligger basert på (Moen 1998) i sørboreal vegetasjonssone (SB) og i svakt oseanisk vegetasjonsseksjon (O1). Berggrunnen i området består ifølge berggrunnskartet (NGU 2022a) av leirskifer. Berggrunnen er dekket av forvittringsmateriale i de vestre delene og mot øst av mer eller mindre tykke moreneavsetninger (NGU 2022b).

Engene på Beitland var opprinnelig kartlagt i 2011, til dels av NIBIO og til dels av Miljøfaglig Utredning. De ble videre rekartlagt av Per Vesterbukt, NIBIO i 2017 i forbindelse med oppfølging av slåttemark som utvalgt naturtype og opprettelse av første gangs skjøtselsplan for området. Det ble den gang laget to skjøtselsplaner, en for Beitlandet (Vesterbukt 2017a) og en for Stakkekra/Nergården (Vesterbukt 2017b). Vesterbukt kartla den gang fire dellokaliteter, hvorav tre ble vurdert som Svært viktig (A-verdi) og en som Viktig (B-verdi).

I Artskart ligger et stort antall funn av arter fra ulike artsgrupper (totalt over 300 artsfunn, inkludert årets kartlegginger i området) (Artsdatabanken og GBIF Norge 2022). I tillegg til karplanter er det også en god del funn av beitemarksopp inkludert en del rødlistearter, samt sommerfugler, veps og andre insekter. Utvalgte deler av gården ble på nytt kartlagt for naturtyper etter Miljødirektoratets instruks for 2022 (Miljødirektoratet 2022) i forbindelse med revisjon av skjøtselsplan for slåttemarkene, med en tilleggsundersøkelse for beitemarksopp høsten 2022. Kartleggingen i 2022 førte til en ytterligere oppdeling i til sammen seks lokaliteter, samt mindre justeringer av lokalitetsgrensene, for det meste på grunn av skjøtsel og restaurering gjennomført siden siste kartlegging.

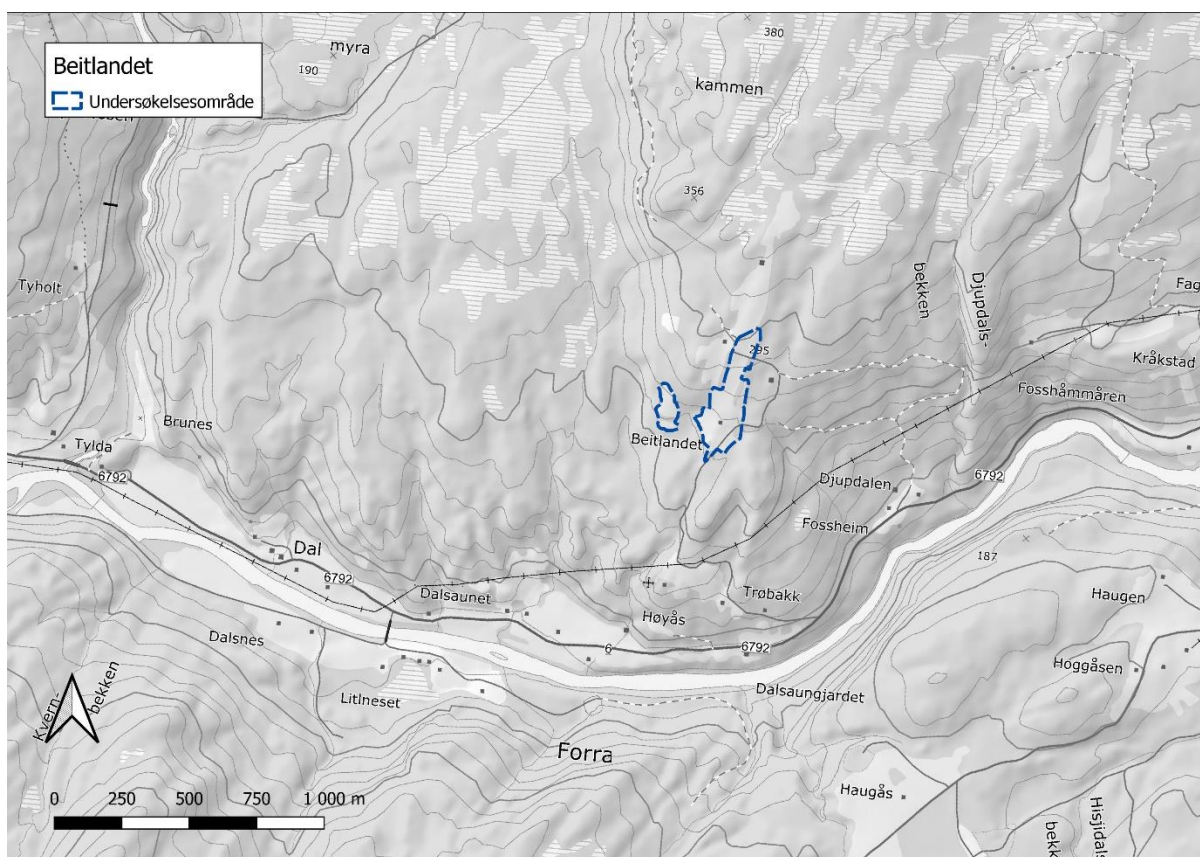
Alle engene har hatt god hevd siden forrige skjøtselsplan i 2017 og er i en god utvikling. Spesielt er dette synlig i arealer hvor engene tidligere har vært mer gjødselprega, og hvor dette preget er i ferd med å forsvinne. Dette gjør at verdivurdering etter DN-håndbok 13 for lokaliteten Beitland sør er gått fra Viktig (B-verdi) til Svært viktig (A-verdi). Dette er også den lokaliteten hvor arealet er økt mest ut fra forbedringer i tilstand. Øvre Beitland vurderes fortsatt som Viktig (B-verdi) på linje med vurderingen fra 2017 da denne fremdeles bærer preg av tidligere oppgjødsling. Lokalitetene på Stakkekra og Nergården opprettholder sin vurdering som Svært viktige (A-verdi). Samtidig er alle engene nå inkludert i en felles skjøtselsplan. Slåttemark er regnet som en kritisk truet (CR) naturtype på Norsk rødlistede naturtyper (Artsdatabanken 2018).

Slåtteeengene på Beitlandet består etter NiN 2.2 (Bratli et al. 2019) av svakt kalkrike til sterkt kalkrike enger, med varierende fuktighetsgrad fra tørre til fuktige typer. Flere av engene er tydelig kildepåvirka, noe som gir en svært rik flora av kalk- og fuktighetskrevede arter. I de fuktige engene vokser bl.a. store mengder hjertegras (nær truet - NT), hvitbladtistel, sumphaukeskjegg, hanekam, hvitmaure og orkideer som skogmarihånd, grov nattfiol, nattfiol og stortveblad. I tørrere partier dominerer arter som blåklokke, prestekrage, smalkjempe, rødknapp, gulaks, tiriltunge, aurikkelsveve, finnskjegg, marinøkkel, småengkall og beitesveve.

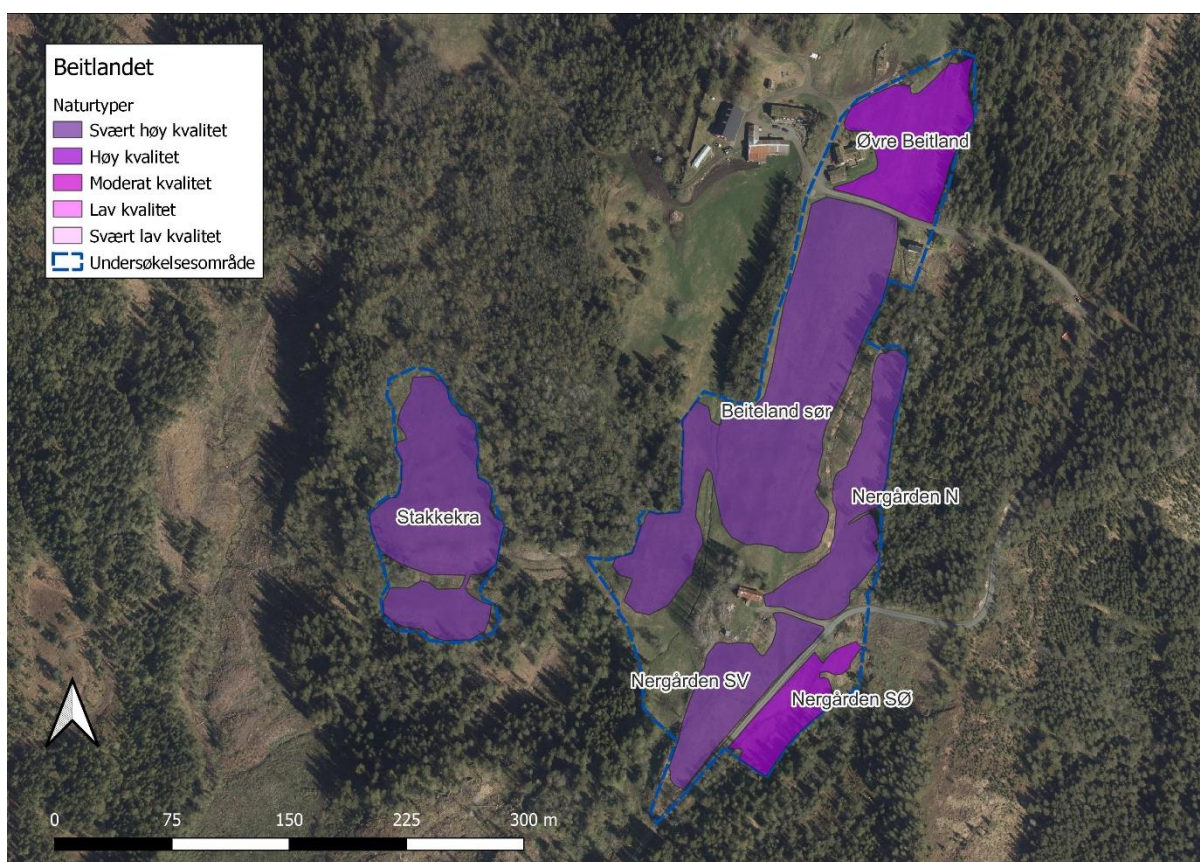
Det er som nevnt registrert en god del arter av beitemarksopp i engene. Av rødlistearter basert på Norsk rødliste for arter fra 2021 (Artsdatabanken 2021), kan nevnes bl.a. grå narremusserong (EN), papillvokssopp (VU), melrødspore (VU), rødnhende lutvokssopp (VU) og musserongvokssopp (VU).

Kulturlandskapet på Beitlandet ligger gunstig til i sørvendt li med tanke på insekter, og det er også gjort en god del funn av sommerfugler og veps.

Ingen fremmedarter basert på fremmedartslista (Artsdatabanken 2018) er registrert i slåttemarkene.

Figur 1. Det undersøkte området på Beitlandet markert med blå farge.

Figur 2. Naturtypekart for Beitlandet. Lokalitetene er markert med ulike lilla farger i tråd med den lokalitetskvalitet de oppnår etter Miljødirektoratets instruks.

2.2 Hensyn og prioriteringer

Mye av det gamle kulturlandskapet i kommunen har de siste 50 årene gjennomgått store forandringer med intensivering av driftsformer og gjengroing/tilplanting av områder som ikke har latt seg drifte rasjonelt. Med dette er store arealer med naturbeitemark, åkerkanter, kantkratt og kantsoner langs enger og beiter også forsvunnet, og erstatta av intensivt utnyttede enger. På Beitlandet finnes et intakt kulturlandskap med verdifulle slåttemarken preget av hevd over lang tid. Småskala kulturlandskap som de rundt Beitlandet har hatt en klar tilbakegang i det moderne jordbrukslandskapet, og er i dag derfor enda viktigere for mange arter. Med kalkrik berggrunn og jordsmonn, og med bl.a. fuktenger med kildepåvirkning, har engene på Beitlandet svært spesielle forutsetninger for en rik flora og et rikt arts mangfold. Når engene i tillegg har lang og tilnærmet ubrutt hevdkontinuitet og er godt skjøttet i dag så har kulturlandskapet her unike kvaliteter med høy regional og nasjonal verdi.

Ved slått er det viktig at hele arealet innenfor lokaliteten slås og at avlinga fjernes etter bakketørking (eller hesjing). Det er videre viktig å slå så langt som mulig ut mot skogkanten hvert år for å hindre kantvegetasjonen i å krype sakte men sikkert innover engene. Kunstgjødsel, sprøytemidler eller beitepusser bør ikke benyttes i slåttemarka. Ved etterbeite i slåttemarka bør tilleggsføring av beitedyr unngås da det kan føre til oppgjødsling, samt spredning av uønskede arter. Beiting kan skje fra et par uker etter slått og utover høsten. Fortrinnsvis med lett storfe, sau eller geit, og gjerne i sammenheng med skogen rundt slåtteengene med tanke på å holde nede lauvoppslaget i kantsonene. Vårbeite i slåttemarkene bør unngås med tanke på de store forekomstene av orkideer. Blant annet beiter sau veldig selektivt, og vil kunne redusere forekomstene av orkideer om intensivt vårbeite igangsettes.

Mange av kantsonene rundt engene på Beitlandet er artsrike og skogen er glissen. Enkelte arealer har imidlertid tettere skog, og bør på sikt tynnes ytterligere. En bør i første rekke ta ut yngre trær og kviste opp de som står igjen med tanke på å slippe inn mer lys til feltsjiktet sammenlignet med i dag. Samtidig er det en fordel om arealene beites sammen med resten av slåtteengene etter slått og utover høsten. Det er en fordel om særlig gammel selje, bjørk og rogn settes igjen. Om en skal sette igjen gran bør denne kvistes opp. Trærne bør fjernes i flere omganger (med 3-5 års mellomrom) for å hindre oppgjødsling fra råtnende røtter. Kvisten bør deponeres på steder der avrenning ikke kan føre til ytterligere oppgjødsling av engene eller den bør brennes. Om en skal fjerne gråor bør en vurdere brekking av tynne trær og ringbarking av de litt grovere framfor hogst. Det samme gjelder ved eventuell fjerning av osp som stedvis forekommer tett inntil engene på Beitlandet. For å bekjempe oppslag etter rydding kan en benytte kontrollert beiting med geiter med NoFence.

Som tidligere nevnt har engene på Beitlandet høy regional og nasjonal verdi som artsrik slåttemark og helhetlig kulturlandskap, og videre drift med tradisjonelle metoder i tråd med dagens drift bør dermed prioriteres høyt.

2.3 Tradisjonell og nåværende drift

Engene på Beitlandet ble tidligere slått og høstbeitet av sau, med opphør og brakklegging fra 1995. For Stakkekra og Nergården er det uvisst om engene tidligere er pløyd eller kun overflatelyddet. På Beitland sør og Øvre Beitland har arealene tidligere vært pløyd og oppdyrket. I 2001 ble arealet beskrevet som

under gjengroing, der området fortsatt var åpent, men med noe spredt gråor og bjørk. Slåtteenga ble ryddet 2005 og er siden den gang slått regelmessig hvert år, og har i dag god hevd, noe også slåttemarks-strukturen i enga viser. På Beitland sør og Øvre Beitland har det siden restaureringen begynte i 2005 vært brukt traktorslåmaskin og rundballepresse. Det er ikke gjødslet etter at skjøtselen ble gjenopptatt i 2005.

Siden 2011 er det gjennomført omfattende restaurering der mye kantskog og skogsøyer i engene er hogd ut. Det totale slåttearealet har derfor økt noe, samtidig som solinnstrålingen er bedret inn mot kantsonene. Denne restaureringen pågår fremdeles, med bl.a. ringbarking av gråor og osp i kantsonene. Geiter benyttes til dels i dette arbeidet. På Stakkekra og Nergården er det ikke beite bortsett fra sporadiske besøk av hjortevilt, mens det på Beitland er noe etterbeite. Dette har tidligere vært gjennomført med sida trønderfe, men gjennomføres nå av geiter. Disse beiter også enkelte skogsarealer langs kantene av Beitland sør, noe som er en stor fordel med tanke på å holde nede lauvoppslaget her.

2.4 Artsmangfold og eventuelle observerte endringer

Slåttemerkene på Beitlandet bærer tydelig preg av langvarig og kontinuerlig hevd, og de har klart slåttemarkspreg. Mye av engene fremsto i 2001 som gjengroende, men siden den gang er det lagt ned et omfattende restaureringsarbeid i gjenåpning av kantsoner samt gjenopptakelse av tradisjonell slåtteskjøtsel, noe som har endret arealene betydelig både med tanke på antallet arter og artenes fordeling i engene. Arealene på Beitland sør og Øvre Beitland fremsto i 2011 fremdeles som noe gjødselprega, men har med hjelp av årlig sein slått fått forbedret tilstand, med mindre andel nitrogentolerante og høgvekste arter, og lavere og mer glissent feltsjikt over større deler av lokalitetene.

2.5 Evaluering/vurdering av skjøtselen

OPPSUMMERENDE VURDERING	I HØY GRAD	I MIDDELS GRAD	I LITEN GRAD
Har skjøtselen vært tilfredsstillende for å oppnå målene, jf skjøttsplanen som nå revideres?	X		
Bør skjøtselen endres for neste skjøttsplanperiode (neste 5 år)? [konkrete endringer beskrives mer detaljert under tiltak i 2.8., 2.9. og 2.10]			X
Er det realistisk at lokaliteten holdes i hevd de neste 5 åra?	X		

Begrunnelse

Skjøtselen av alle engene i området med årlig slått, bakketørking og fjerning av avlinga er god. Det er i tillegg lagt ned et betydelig restaureringsarbeid med å rydde gjengroingsskog og fjerne oppslag i kantene. Målene er derfor i stor grad oppnådd, og skjøtselen bør fortsette som i dag. Driverne er godt motivert for å fortsette skjøtselen framover.

Figur 3. Skjøtselsskart med avgrensning av skjøtselssoner for Beitlandet. Arealer innenfor sone 1 er slåtteeng. Arealer i sone 2 tynnes for på sikt å slippe inn mer lys på engene.

2.6 Mål for verdifull slåttemark

HOVEDMÅL FOR LOKALITETEN(E):

Å gjennom årlig tradisjonell slått og fjerning av høyet legge til rette for, opprettholde og videreutvikle gode forhold for naturengplanter, beitemarksopp og insekter, i et helhetlig, verdifullt kulturlandskap på Beitlandet.

EVENTUELLE SPESIFIKKE MÅL FOR DELOMRÅDER:

Områder i sone 1 skal være åpen slåtteeng som utgjør kjerneområde for artsmangfoldet, og opprettholdes ved årlig slått, bakketørking eller hesjing og fjerning av avlinga.

I kantene av sone 1 bør en fortsette å rydde oppvoksende trær og busker for å unngå at engene gror igjen fra kantene. Dette kan gjerne gjennomføres med beitedyr slik som i dag.

Skogen i sone 2 tynnes på sikt ytterligere for å slippe inn mer lys på engene. Også annen skog i kantsonene rundt engene, utenfor sone 2 vil ha behov for ytterligere tynning på sikt. Dette er arealer der det allerede er gjennomført omfattende tynning. Videre bør arealene i kantsonene beites sammen med slåtteengene.

TILSTANDSMÅL FOR ENKELTE AV ARTENE:

Videreutvikle og forbedre ytterligere en jevnere utbredelse av typiske engplanter som hjertegras, grov nattfiol, nattfiol, skogmarihand, marinøkkel, hvitmaure, blåklokke, prestekrage, stortveblad, tiriltunge og harerug.

Opprettholde eller øke forekomstene og utbredelsen av beitemarksopp i engene, hvor det i en vanlig soppsesong bør forekomme flere rødlistearter.

Fremmedarter skal ikke forekomme i slåtteengene.

2.7 Restaureringstiltak

RESTAURERINGSTILTAK (KORT BESKRIVELSE, REDSKAPSBRUK M.M.)	PRIORITERING (ÅR)	AREAL/ (DEL)OMRÅDE	TIDSROM (MND/UKE)
Holde lauvoppslag langs kantene av engene nede, samt tynne skogen forsiktig. Prioriter arealer hvor trærne tydelig skygger for engene. Kjøring med tyngre maskiner bør skje på frossen mark. Kvist deponeres utenfor lokalitetene eller brennes. Unngår kvisthauger som kan føre til oppgjødsling av engene når kvisten råtner. Stubber som ikke er til hindre for slåttene kan få stå. Det bør ikke hogges intensivt på samme areal hvert år, men heller tynnes gradvis. Dette med tanke på avrenning fra råtnende røtter ut i engene.	Gradvis gjenåpning med hogst i samme areal hvert 3.-5. år. Årlig rydding av oppslag.	Sone 2	Vinter/vår.

2.8 Skjøtselstiltak

Slått

SLÅTTETILTAK (KORT BESKRIVELSE, REDSKAPSBRUK M.M.)	PRIORITERING (ÅR)	AREAL/ (DEL)OMRÅDE	TIDSROM (MND/UKE)
Slått i siste del av juli/august/september med tohjulstraktor, inkludert kantsoner som gjerne kan slås med ryddesag. Alt høyet fjernes etter bakketørking (eller hesjing). Det er viktig at graset er helt tørt før det fjernes, og at det vendes flere ganger i forbindelse med tørking. Om ikke hele arealet slås samtidig, kan en med fordel variere rekkefølgen engene slås i da dette kan være med å sikre at artene får satt frø, og også er en fordel for insekter (sikrer næringstilgangen over en lengre periode).	Årlig	Sone 1	Siste del av juli (etter 20. juli), august eller september.

Det skal ikke tilføres gjødsel eller sprøytemidler. Lokalitetene jordarbeides ikke.			
--	--	--	--

Generelt gjelder for skjøtselsslått:

- Slåtten bør skje etter at de fleste artene har blomstret og satt frø (som regel ikke før i siste halvdel av juli). Slåttetidspunktet vil variere fra år til år ut fra variasjoner i været og vekstsesongen. Følg derfor med på blomstring og frøsetting!
- Graset bakketørkes 2-3 dager før det fjernes fra området.
- Områdene kan slås med liten lett traktor med slåmaskin, tohjulsslåmaskin eller ljå, avhengig av bratthet. Kantklipper med skjæreblad kan benyttes på mindre areal der det er vanskelig å komme til med maskiner.
- Ikke bruk tunge maskiner, spesielt i de fuktige partiene, som kan påføre komprimering av jorda og kjøreskader.
- Unngå bruk av kunstgjødsel, gylle eller husdyrgjødsel.

Beiting

BEITETILTAK (KORT BESKRIVELSE, REDSKAPSBRUK M.M.)	PRIORITERING (ÅR)	AREAL/ (DEL)OMRÅDE	TIDSRUM (MND/UKKE)
Høstbeite. Dyrene beiter Øvre Beitland og Beirland sør i en periode om høsten. Beitet kan skje fra et par uker etter slåtten og utover høsten, og beitet kan gjerne skje sammen med tilgrensende skog Når dyrene settes inn avhenger av været.	Årlig	Øvre Beitland og Beitland sør	Et par uker etter slåtten og utover høsten.
Høstbeite bør vurderes i kantsonene rundt Stakkekra etter gjenåpning med tanke på å holde lauvoppslaget nede. Skal selve lokaliteten høstbeites bør dette skje svært forsiktig og utelukkende med svært lette beitedyr for å unngå tråkkskader.	Etter tynning av skog	Stakkekra	
For Nergården kan en også vurdere korte perioder med forsiktig etterbeiting om høsten om graset blir langt enkelte år.		Nergården	
Vedlikeholde av gjerder.	Årlig ved behov	-	-

Generelle råd for beiting i slåttemark:

- Beiting kan være positivt for slåttemarka, og har vært tradisjon mange steder.

- Unngå beite dersom det er insektarter eller karplantearter i slåtteenga som blir negativt påvirket.
- Tunge storferaser bør ikke beite slåttemark (pga. tråkkskader). På Beitlandet er det større arealer med frisk/fuktig kildepåvirket engvegetasjon der slike storferaser vil kunne forårsake betydelige tråkkskader.
- Heller ikke saueraser som selektivt beiter arter som er ønsket i enga. På Beitlandet er det såpass store forekomster av orkideer, særlig på Nergården og Stakkekra at vårbeite frarådes fullstendig.
- Høstbeiting hindrer opphopning av daugras (som gir grønngjødsling) og letter spiringen neste vår.
- Beiting gir tråkkspor som frøplanter kan spire i.
- Hvis arealet vårbeites, blir slåttan seinere (da blomstring/frøsetting kommer seinere i gang)
- Unngå tilleggsfôring inne på slåttemarka.
- Slåttemark med rik vårblomstring (f.eks. med tidligblomstrende orkideer og marinøkler) bør ikke beites.
- Beit gjerne nærliggende skog, hagemark eller naturbeiter i sammenheng med slåttemarka. Det vil gi utveksling av frø og gener mellom ulike arealer.
- Isådde, fulldyrka kulturer bør ikke beites sammen med slåttemarka. Dette for å hindre spredning av uønska arter inn i slåttemarka.

Andre aktuelle skjøtselstiltak

TILTAK (KORT BESKRIVELSE, REDSKAPSBruk M.M.)	PRIORITERING (ÅR)	AREAL/ (DEL)OMRÅDE	TIDSROM (MND/uke)
Fjerning av kvist fra slåtteengene, samt ev. hogstavfall som ligger igjen etter hogst i kantsoner	Årlig		Vår

2.9 Oppfølging av skjøtselsplanen

NESTE REVIDERING/EVALUERING ÅR: 2029
BEHOV FOR YTTERLIGERE REGISTRERING AV SPESIFIKKE NATURTYPER OG/ELLER ARTSGRUPPER: -
GJENNOMFØRTE ELLER PÅBEGYNT TILTAK: Slåtteskjøtsel er gjennomført hvert år i Beitlandet.
PERSON(-ER) SOM HAR ANSVAR FOR Å GJENNOMFØRE TILTAKENE I SKJØTSELSPLANEN: Heidi B. Solvold Beitland

3 Kilder

- Artsdatabanken. 2018. Norsk rødliste for Naturtyper 2018. <https://www.artsdatabanken.no/rodlistefornaturtyper>
- Artsdatabanken. 2021. Norsk rødliste for arter 2021. <https://artsdatabanken.no/lister/rodlisteforarter/2021/>
- Artsdatabanken og GBIF Norge. 2022. Artskart - internettportal for artssøk. <http://artskart.artsdatabanken.no/>
- Bele, B. og Norderhaug, A. 2008. Bondens kulturmarksflora for Midt-Norge. Bioforsk FOKUS Nettutgave publisert hos Artsdatabanken. <https://www.artsdatabanken.no/Pages/180073#180073>
- Bratli, H., Halvorsen, R., Bryn, A., et al. 2019. Beskrivelse av kartleggingsenheter i målestokk 1:5000 etter NiN (2.2.0). Utgave 1, kartleggingsveileder nr 4, Artsdatabanken, Trondheim. https://www.artsdatabanken.no/Files/29653/Beskrivelser_av_kartleggingsenheter_m_lestokk_1_5000.pdf
- Direktoratet for Naturforvaltning. 2007. Kartlegging av naturtyper - verdisetting av biologisk mangfold. DN-håndbok 13. 2. utgave 2006 (oppdatert 2007). DN-håndbok 13. https://www.miljodirektoratet.no/globalassets/publikasjoner/dirnat2/attachment/54/handbok-13-080408_low.pdf
- Miljødirektoratet. 2022. Kartleggingsinstruks. Kartlegging av terrestriske Naturtyper etter NiN2. Miljødirektoratet veileder M-2209 | 2022. Versjon 24.01.2022.
- Moen, A. 1998. Nasjonalatlas for Norge. Vegetasjon. Statens Kartverk, Hønefoss.
- NGU. 2022a. Interaktivt berggrunnskart fra Norges geologiske undersøkelser sin digitale karttjeneste. <https://geo.ngu.no/kart/berggrunn/>
- NGU. 2022b. Interaktivt løsmassekart fra Norges geologiske undersøkelser sin digitale karttjeneste. http://geo.ngu.no/kart/losmasse_mobil/
- Svalheim, E., Garnås, I. og Hauge, L. 2018. Slåttemark, veileder for restaurering og skjøtsel. NIBIO Rapport 4/151/2018. https://nibio.brage.unit.no/nibio-xmloi/bitstream/handle/11250/2579098/NIBIO_RAPPORT_2018_4_151.pdf
- Svalheim, E. J. upubl. Utkast til faktaark for naturtypen slåttemark, versjon 29. nov 2014, revidert 2018.
- Vesterbukt, P. 2017a. Rekartlegging med skjøtelsesplaner for slåttemark Beitlandet, Stjørdal kommune. Nord-Trøndelag fylke. NIBIO RAPPORT VOL. NR. 6 2017.
- Vesterbukt, P. 2017b. Skjøtelsesplaner for slåttemark Beitlandet: Stakkekra og Nergården. Stjørdal kommune, Nord-Trøndelag fylke. NIBIO RAPPORT VOL. 3, NR. 17 2017.

Vedlegg

Bilder

Under følger bilder av slåttemarkene på Beitlandet. Disse er i stor grad tatt fra samme vinkler som tidligere skjøtselsplan for å følge med på utviklinga av engene, samt at ytterligere noen er lagt til.

Øvre Beitland

Figur 4. Lokalteten sett mot nord. Skogen ligger tett rundt engene og særlig mot øst vil det være en fordel med tynning av skogen. Foto: Solfrid Helene Lien Langmo.

Figur 5. Artsrike enger. Foto: Solfrid Helene Lien Langmo.

Figur 6. Helt øst på enga sett mot sør. Her ser en tydelig effekten av trett tresjikt helt inntil enga. Helt inntil kanten er det også tett med moser i bunnsjiktet. Om en skal gjøre forsøk med fjerning av moser, kan dette være aktuelt her samtidig med tynning. Bildet var ikke inkludert i forrige plan. Foto: Solfrid Helene Lien Langmo.

Beitland sør

Figur 7. Beitland sør sett fra nord mot sør. Her pågår tynning av kantsoner. Storfebeitet erstattet av beite med geit med NoFence, slik at skogen til høyre fremdeles er beita. Det røde taket og engene nederst i bakkene tilhører Nergården. Foto: Solfrid Helene Lien Langmo.

Figur 8. Engene sett mot nord. Foto: Solfrid Helene Lien Langmo.

Stakkekra/Ludduekra

Disse to er i ny skjøtselsplan slått sammen til en lokalitet på grunn av restaurering i kantsoner.

Figur 9. Øvre deler sett mot nord. her er det tynnet noe i kantene, noe som er en kontinuerlig jobb. En kan vurdere ringbarking av gråor i stedet for hogst på grunn av mengden rotskudd. På lauvsoffslag i kantsonene kan geitene benyttes. Foto: Solfrid Helene Lien Langmo.

Figur 10. Øvre deler sett mot sør. Foto: Solfrid Helene Lien Langmo.

Figur 11. Noe av artsinventaret på Stakkekra med (t.v.) betydelige mengder hjertegras (NT) og skogmarihand, og (t.h.) stortveblad, engknoppurt, smalkjempe og nattfiol. Mot øst står skogen tett og kan på sikt tynnes. Foto: Solfrid Helene Lien Langmo.

Figur 12. Også Ludduekra har svært artsrik flora. Her sett mot vest. Foto: Solfrid Helene Lien Langmo.

Figur 13. Skog mellom Stakkekra lengst bak i bildet og Ludduekra der fotografen står, er fjerna slik at mer lys slipper inn på engene. Foto: Solfrid Helene Lien Langmo.

Nergården

Ut fra kartleggingsregler er lokaliteten del i tre; Nergården SV, Nergården SØ og Nergården N.

Figur 14. Nergården SV sett fra nord mot sør. Foto: Solfrid Helene Lien Langmo.

Figur 15. Nergården SV. Detaljer fra feltsjiktet sett fra nordøst mot sørvest. Engsyre og harestarr inngår fremdeles, men engsyre kanskje i noe mindre grad. Foto: Solfrid Helene Lien Langmo.

Figur 16. Nergården SV. Feltsjiktet er fremdeles tett, men kanskje noe tynnere og mer lavvokst enn tidligere og med betydelige innslag av småengkall. Foto: Solfrid Helene Lien Langmo.

Figur 17. Nergården SØ sett fra sør mot nord. Vest for veien ligger Nergården SV og ovenfor veien ser en Nergården N og mindre deler av Beitlandet sør. Foto: Solfrid Helene Lien Langmo.

Figur 18. Nergården SØ sett fra nord mot sør. Mot vest ser en overgang til fuktenger. Tyggen mot øst er skrinn, med lavvokst glissent feltsjikt og mye småengkall. Foto: Solfrid Helene Lien Langmo.

Figur 19. Nergården SØ. Detaljer fra fuktengene med starr, småengkall, mjørdurt og hanekam. Foto: Solfrid Helene Lien Langmo.

Figur 20. Nergården N. Sentrale deler sett mot sør. Øst for veien ser en Nergården SØ. Foto: Solfrid Helene Lien Langmo.

Figur 21. Nergården N. Lavvokst og svært urterikt feltsjikt. Foto: Solfrid Helene Lien Langmo.

Figur 22. Nergården N sett mot vest. Foto: Solfrid Helene Lien Langmo.

Figur 23. Nergården N. Nordlige deler sett mot øst. Her kan det fremdeles ryddes en del skog. Foto: Solfrid Helene Lien Langmo.

Figur 24. Nergården N. Eksempel på målbevisst beiting med geiter som en del av gjenåpningen av kantsoner. Her brukes NoFence for å hindre at geitene beiter slåtteengene, mens gråor i kantene beites intensivt. Foto: Solfrid Helene Lien Langmo.

Lokalitetsbeskrivelser i Naturbase

Under følger lokalitetsbeskrivelser etter Miljødirektoratets instruks for Beitlandet. For eldre beskrivelser vises det til Naturbase. I tillegg inngår oppdaterte verdivurderinger for de enkelte lokalitetene etter DN-Håndbok 13.

Nergården

Nergården er i tråd med krav i Miljødirektoratets instruks delt i tre ulike del-lokaliteter. Verdivurderingen etter DN-Håndbok 13 er videreført som en felles verdivurdering for lokalitetene. Imidlertid oppnår alle de tre engene også isolert sett verdien Svært viktig – A.

Nergården SV (NINFP2210084063)

Naturtype: D2.1 Slåttemark (ntyp_D02_01)

Kartlagt: 29/6/2022

Nøyaktighet: Meget god (5 - 20m)

Størrelse: 3 859 m²

Tilstandsvurdering: God

Naturmangfoldvurdering: Stor

Samlet lokalitetskvalitet basert på Miljødirektoratets instruks: Svært høy kvalitet

Tilstand beskrivelse: Tilstand er vurdert som god da lokaliteten er intakt og i bruk som slåttemark, uten registrerte fremmedarter eller spor etter gjødsling. En traktorvei med svake kjørespor krysser lokaliteten.

Naturmangfold beskrivelse: Naturmangfold er vurdert til stort i første rekke ut fra antall habitatspesifikke arter (mellom 7 og 12) og registrerte rødlistearter. Av arter dominerer blant annet skogmarihand, nattfiol, grov nattfiol, gulaks, engkvein, blåknapp, prestekrage, smalkjempe, blåklokke, finnskjegg, beitesveve og småengcall. Av rødlistearter er grå narremusserong (EN i 2022), papillvokssopp (VU i 2022), røykkøllesopp og gulbrun narrevokssopp (de to siste NT i 2022) registrert. Enga er en del av et større, sammenhengende kulturlandskap i Beitlandet som skjøttes med beite og slått.

Nergården SØ (NINFP2210084064)

Naturtype: D2.1 Slåttemark (ntyp_D02_01)

Kartlagt: 29/6/2022

Nøyaktighet: Meget god (5 - 20m)

Størrelse: 2 439 m²

Tilstandsvurdering: God

Naturmangfoldvurdering: Moderat

Samlet lokalitetskvalitet basert på Miljødirektoratets instruks: Høy kvalitet

Tilstand beskrivelse: Tilstand er vurdert som god da lokaliteten er intakt og i bruk som slåttemark, uten registrerte fremmedarter eller spor etter gjødsling.

Naturmangfold beskrivelse: Naturmangfold er vurdert til moderat i første rekke ut fra antall habitatspesifikke arter (mellom 7 og 12). Av arter dominerer blant annet skogmarihand, nattfiol, grov

nattfiol, gulaks, engkvein, blåknapp, prestekrage, smalkjempe, blåklokke, finnskjegg, beitesveve og småengkall. Mot vest inngår fuktighetskrevende arter som sumphaukeskjegg, mjørdurt, hanekam, og trådsiv. Av rødlistearter er gulbrun narrevokssopp og røykkøllesopp (Begge NT i 2022) registrert. Enga er en del av et større, sammenhengende kulturlandskap i Beitlandet som skjøttes med beite og slått.

Nergården N (NINFP2210084061)

Naturtype: D2.1 Slåttemark (ntyp_D02_01)

Kartlagt: 29/6/2022

Nøyaktighet: Meget god (5 - 20m)

Størrelse: 4 797 m²

Tilstandsvurdering: God

Naturmangfoldvurdering: Moderat

Samlet lokalitetskvalitet basert på Miljødirektoratets instruks: Høy kvalitet

Tilstand beskrivelse: Tilstand er vurdert som god da lokaliteten er intakt og i bruk som slåttemark, uten registrerte fremmedarter eller spor etter gjødsling.

Naturmangfold beskrivelse: Naturmangfold er vurdert til stort fra areal, antall habitatspesifikke arter og funn av rødlistearter. Av arter dominerer blant annet svartknoppurt, skogmarihand, hjertegrass (NT i 2022), nattfiol, stortveblad, gulaks, engkvein, mjørdurt, sumphaukeskjegg, blåknapp, prestekrage, smalkjempe, blåklokke, finnskjegg, beitesveve og småengkall. Av rødlista beitemarksopp er musserongvokssopp og melrødspore (begge VU i 2022) registrert. Enga er svært artsrik i Midtnorsk målestokk, og er en del av et større, sammenhengende kulturlandskap i Beitlandet som skjøttes med beite og slått.

Nergården (BN00013622, samlet for de tre lokalitetene). Oppdatert verdivurdering etter DN-Håndbok 13 fra 2022

Etter faktaark for slåttemark fra 2018 oppnår lokaliteten høy vekt på areal (godt over 1 daa). Den oppnår videre høy vekt på typevariasjon da den består av både svakt og sterkt kalkrike typer og varierer i fuktighetsgrad fra frisk til fuktige typer. Den oppnår middels vekt på tyngdepunkter, med ca. 15 arter registrert, og høy vekt på rødlistearter med en EN-, tre VU- og flere NT-arter. Det er potensial for ytterligere sjeldne og rødlistede arter av beitemarksopp og insekter i området. Samla sett oppnår den høy vekt på artsmangfold. Den oppnår høy vekt på tilstand og påvirkning da den er i aktiv bruk som slåttemark. Til sist oppnår den høy vekt på landskapsøkologi, da den ligger i et gammelt kulturlandskap med flere nærliggende og svært verdifulle kulturmarkslokaliteter. Samlet sett oppnår lokaliteten verdien Svært viktig – A, noe som også er i tråd med verdivurdering fra 2017.

Øvre Beitland (NINFP2210084060)

Naturtype: D2.1 Slåttemark (ntyp_D02_01)

Kartlagt: 29/6/2022

Nøyaktighet: Meget god (5 - 20m)

Størrelse: 5 089 m²

Tilstandsvurdering: God

Naturmangfoldvurdering: Moderat

Samlet lokalitetskvalitet basert på Miljødirektoratets instruks: Høy kvalitet

Tilstand beskrivelse: Tilstand er vurdert som god da lokaliteten er intakt og i bruk som slåttemark, uten registrerte fremmedarter eller spor etter gjødsling.

Naturmangfold beskrivelse: Naturmangfold er vurdert til moderat ut fra areal og forekomst av en rekke habitatspesifikke arter. Av arter dominerer blant annet skogmarihand, nattfiol, grov nattfiol, gulaks, engkvein, blåknapp, prestekrage, smalkjempe, blåklokke, finnskjegg, beitesveve og småengkall. Av rødlistearter er lutvokssopp (NT i 2022) registrert. Enga er en del av et større, sammenhengende kulturlandskap i Beitlandet som skjøttes med beite og slått.

Øvre Beitland (BN00081616). Oppdatert verdivurdering etter DN-Håndbok 13 fra 2022

Etter faktaark for slåttemark fra 2018 oppnår lokaliteten høy vekt på areal (godt over 1 daa). Den oppnår videre høy vekt på typevariasjon da den består av både svakt og sterkt kalkrike typer og varierer i fuktighetsgrad fra tørre til fuktige typer. Den oppnår middels vekt på tyngdepunktarter, med ca. 20 arter registrert, og lav vekt på rødlistearter med en NT-art registrert. Det er potensial for ytterligere sjeldne og rødlistede arter av beitemarksopp og insekter i området. Samla sett oppnår den middels vekt på artsmangfold. Den oppnår høy vekt på tilstand og påvirkning da den er i aktiv bruk som slåttemark. Til sist oppnår den høy vekt på landskapsøkologi, da den ligger i et gammelt kulturlandskap med flere nærliggende og svært verdifulle kulturmarkslokaliteter. Samlet sett oppnår lokaliteten verdien Viktig – B, noe som også er i tråd med verdivurdering fra 2017.

Stakkekra (NINFP2210084074)

Naturtype: D2.1 Slåttemark (ntyp_D02_01)

Kartlagt: 29/6/2022

Nøyaktighet: Meget god (5 - 20m)

Størrelse: 8 718 m²

Tilstandsvurdering: God

Naturmangfoldvurdering: Stor

Samlet lokalitetskvalitet basert på Miljødirektoratets instruks: Svært høy kvalitet

Tilstand beskrivelse: Tilstand er vurdert som god da lokaliteten er intakt og i bruk som slåttemark, uten registrerte fremmedarter eller spor etter gjødsling.

Naturmangfold beskrivelse: Naturmangfold er vurdert til moderat ut fra areal og forekomst av en rekke habitatspesifikke arter. Av arter dominerer blant annet skogmarihand, nattfiol, grov nattfiol, gulaks, engkvein, blåknapp, prestekrage, smalkjempe, blåklokke, finnskjegg, beitesveve og småengkall. Av rødlistearter er lutvokssopp (NT i 2022) registrert. Enga er en del av et større, sammenhengende kulturlandskap i Beitlandet som skjøttes med beite og slått.

Stakkekra (BN00013619). Oppdatert verdivurdering etter DN-Håndbok 13 fra 2022

Etter faktaark for slåttemark fra 2018 oppnår lokaliteten høy vekt på areal (godt over 1 daa). Den oppnår videre høy vekt på typevariasjon da den består av både svakt og sterkt kalkrike typer og varierer i fuktighetsgrad fra frisk til fuktige typer. Den oppnår middels vekt på tyngdepunktarter, med ca. 15 arter registrert, og høy vekt på rødlistearter med en EN-art, en VU og flere NT-arter. Det er potensial for ytterligere sjeldne og rødlistede arter av beitemarksopp og insekter i området. Samla sett oppnår den

høy vekt på arts mangfold. Den oppnår høy vekt på tilstand og påvirkning da den er i aktiv bruk som slåtte mark. Til sist oppnår den høy vekt på landskapsøkologi, da den ligger i et gammelt kulturlandskap med flere nærliggende og svært verdifulle kulturmarkslokaliteter. Samlet sett oppnår lokaliteten verdien Svært viktig – A, noe som også er i tråd med verdivurdering fra 2017.

Beitland sør (NINFP2210084062)

Naturtype: D2.1 Slåttemark (ntyp_D02_01)

Kartlagt: 29/6/2022

Nøyaktighet: Meget god (5 - 20m)

Størrelse: 16 809 m²

Tilstandsvurdering: God

Naturmangfoldvurdering: Stor

Samlet lokalitetskvalitet basert på Miljødirektoratets instruks: Svært høy kvalitet

Tilstand beskrivelse: Tilstand er vurdert som god da lokaliteten er intakt og i bruk som slåtte mark, uten registrerte fremmedarter eller spor etter gjødsling. En bekk renner gjennom lokaliteten i vest. Denne er gjenåpnet og fremstår i dag mer som ei grøft.

Naturmangfold beskrivelse: Naturmangfold er vurdert til stort da lokaliteten er godt over 10 daa. Av arter dominerer blant annet skogmarihand, nattfiol, grov nattfiol, gulaks, engkvein, blåknapp, prestekrage, smalkjempe, blåklokke, finnskjegg, beitesveve og småengkall. Av rødlistearter er rødne luttvokssopp (VU i 2022) registrert. Enga er en del av et større, sammenhengende kulturlandskap i Beitlandet som skjøttes med beite og slått.

Beitland sør (BN00081623). Oppdatert verdivurdering etter DN-Håndbok 13 fra 2022

Etter faktaark for slåtte mark fra 2018 oppnår lokaliteten høy vekt på areal (godt over 1 daa). Den oppnår videre høy vekt på typevariasjon da den består av både svakt og sterkt kalkrike typer og varierer i fuktighetsgrad fra frisk til fuktige typer. Den oppnår middels vekt på tyngdepunktarter, med ca. 15 arter registrert, og høy vekt på rødlistearter med en EN-art, en VU og flere NT-arter. Det er potensial for ytterligere sjeldne og rødlistede arter av beitemarksopp og insekter i området. Samla sett oppnår den høy vekt på arts mangfold. Den oppnår høy vekt på tilstand og påvirkning da den er i aktiv bruk som slåtte mark. Til sist oppnår den høy vekt på landskapsøkologi, da den ligger i et gammelt kulturlandskap med flere nærliggende og svært verdifulle kulturmarkslokaliteter. Samlet sett oppnår lokaliteten verdien Svært viktig – A, noe som også er i tråd med verdivurdering fra 2017.

Artslister

Under finnes artslister for lokalitetene på Beidlandet. Ikke alle artslistene er like uttømmende.

Tabell 1: Artsliste for lokalitet Nergarden, basert på feltkartlegging (29.06.2022) og eksport fra Artskart (07.12.2022) (Artsdatabanken og GBIF Norge 2022).

Artsgruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	Kategori	Seneste funn
Karplanter	<i>Anemone nemorosa</i>	hvitveis	Livskraftig (LC)	29.06.2022
Karplanter	<i>Avenella flexuosa</i>	smyle	Livskraftig (LC)	29.06.2022
Karplanter	<i>Bistorta vivipara</i>	harerug	Livskraftig (LC)	29.06.2022
Karplanter	<i>Briza media</i>	hjertergras	Nær truet (NT)	29.06.2022
Karplanter	<i>Campanula rotundifolia</i>	blåklokke	Livskraftig (LC)	29.06.2022
Karplanter	<i>Carex canescens</i>	gråstarr	Livskraftig (LC)	29.06.2022
Karplanter	<i>Carex panicea</i>	kornstarr	Livskraftig (LC)	29.06.2022
Karplanter	<i>Centaurea nigra</i>	svartknoppurt	Livskraftig (LC)	29.06.2022
Karplanter	<i>Cirsium heterophyllum</i>	hvitbladtistel	Livskraftig (LC)	29.06.2022
Karplanter	<i>Crepis paludosa</i>	sumphaukeskjegg	Livskraftig (LC)	29.06.2022
Karplanter	<i>Filipendula ulmaria</i>	mjødurt	Livskraftig (LC)	29.06.2022
Karplanter	<i>Galium boreale</i>	hvitmaure	Livskraftig (LC)	29.06.2022
Karplanter	<i>Galium uliginosum</i>	sumpmaure	Livskraftig (LC)	29.06.2022
Karplanter	<i>Geum rivale</i>	enghumleblom	Livskraftig (LC)	29.06.2022
Karplanter	<i>Juncus filiformis</i>	trådsiv	Livskraftig (LC)	29.06.2022
Karplanter	<i>Leucanthemum vulgare</i>	prestekrage	Livskraftig (LC)	29.06.2022
Karplanter	<i>Luzula multiflora</i>	bakkefrytle	Livskraftig (LC)	29.06.2022
Karplanter	<i>Lychnis flos-cuculi</i>	hanekam	Livskraftig (LC)	29.06.2022
Karplanter	<i>Nardus stricta</i>	finnskjegg	Livskraftig (LC)	29.06.2022
Karplanter	<i>Neottia ovata</i>	stortveblad	Livskraftig (LC)	29.06.2022
Karplanter	<i>Pilosella lactucella</i>	aurikkelsveve	Ikke vurdert (NE)	29.06.2022
Karplanter	<i>Pilosella officinarum</i>	hårsveve	Ikke vurdert (NE)	29.06.2022
Karplanter	<i>Platanthera bifolia</i>	nattfiol	Livskraftig (LC)	29.06.2022
Karplanter	<i>Platanthera chlorantha</i>	grov nattfiol	Livskraftig (LC)	29.06.2022
Karplanter	<i>Pyrola minor</i>	perlevintergrønn	Livskraftig (LC)	29.06.2022
Karplanter	<i>Ranunculus acris</i>	bakkesoleie	Livskraftig (LC)	29.06.2022
Karplanter	<i>Rhinanthus minor</i>	småengkall	Livskraftig (LC)	29.06.2022
Karplanter	<i>Succisa pratensis</i>	blåknapp	Livskraftig (LC)	29.06.2022

Sopper	<i>Camarophyllopsis schulzeri</i>	gulbrun narrevokssopp	Nær truet (NT)	11.07.2022
Sopper	<i>Clavaria fumosa</i>	røykkølesopp	Nær truet (NT)	28.08.2022
Sopper	<i>Cuphophyllus pratensis</i>	engvokssopp	Livskraftig (LC)	28.08.2022
Sopper	<i>Entoloma prunuloides</i>	melrødspore	Sårbar (VU)	28.08.2022
Sopper	<i>Hygrocybe cantharellus</i>	kantarellvokssopp	Livskraftig (LC)	28.08.2022
Sopper	<i>Hygrocybe ceracea</i>	skjør vokssopp	Livskraftig (LC)	28.08.2022
Sopper	<i>Hygrocybe chlorophana</i>	gul vokssopp	Livskraftig (LC)	11.07.2022
Sopper	<i>Hygrocybe glutinipes</i>	limvokssopp	Livskraftig (LC)	11.07.2022
Sopper	<i>Hygrocybe helobia</i>	brunfnokket vokssopp	Livskraftig (LC)	11.07.2022
Sopper	<i>Hygrocybe insipida</i>	liten vokssopp	Livskraftig (LC)	28.08.2022
Sopper	<i>Hygrocybe miniata</i>	liten mønjevokssopp	Livskraftig (LC)	28.08.2022
Sopper	<i>Hygrocybe reidii</i>	honningvokssopp	Livskraftig (LC)	28.08.2022
Sopper	<i>Hygrocybe subpapillata</i>	papillvokssopp	Sårbar (VU)	11.07.2022
Sopper	<i>Pseudotricholoma metapodium</i>	grå narremusserong	Sterkt truet (EN)	11.07.2022

* Arten er en kjennetegnende art/tyngdepunksart/skilteart for semi-naturlig eng.

Tabell 2: Artsliste for lokalitet Øvre Beitland, basert på feltkartlegging (29.06.2022) og eksport fra Artskart (07.12.2022) (Artsdatabanken og GBIF Norge 2022).

Artsgruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	Kategori	Seneste funn
Karplanter	<i>Achillea millefolium</i>	ryllik	Livskraftig (LC)	29.06.2022
Karplanter	<i>Alopecurus pratensis pratensis</i>	engreverumpe	Livskraftig (LC)	22.06.2011
Karplanter	<i>Anthoxanthum odoratum</i>	gulaks	Livskraftig (LC)	22.06.2011
Karplanter	<i>Bistorta vivipara</i>	harerug	Livskraftig (LC)	29.06.2022
Karplanter	<i>Campanula rotundifolia</i>	blåklokke	Livskraftig (LC)	22.06.2011
Karplanter	<i>Carex lasiocarpa</i>	trådstarr	Livskraftig (LC)	29.06.2022
Karplanter	<i>Carex pallescens</i>	bleikstarr	Livskraftig (LC)	29.06.2022
Karplanter	<i>Carex pilulifera</i>	bråtestarr	Livskraftig (LC)	29.06.2022
Karplanter	<i>Carum carvi</i>	karve	Livskraftig (LC)	29.06.2022
Karplanter	<i>Cirsium heterophyllum</i>	hvitbladtistel	Livskraftig (LC)	22.06.2011
Karplanter	<i>Crepis paludosa</i>	sumphaukeskjegg	Livskraftig (LC)	29.06.2022
Karplanter	<i>Dactylorhiza maculata</i>	blekmarihand	Livskraftig (LC)	22.06.2011
Karplanter	<i>Festuca rubra</i>	rødsvingel	Livskraftig (LC)	29.06.2022
Karplanter	<i>Filipendula ulmaria</i>	mjødurt	Livskraftig (LC)	29.06.2022
Karplanter	<i>Fragaria vesca</i>	markjordbær	Livskraftig (LC)	29.06.2022

Karplanter	<i>Galium boreale</i>	hvitmaure	Livskraftig (LC)	29.06.2022
Karplanter	<i>Geranium sylvaticum</i>	skogstorkenebb	Livskraftig (LC)	22.06.2011
Karplanter	<i>Geum rivale</i>	enghumleblom	Livskraftig (LC)	22.06.2011
Karplanter	<i>Hieracium vulgatum</i> agg.	beitesvever	Ikke vurdert (NE)	29.06.2022
Karplanter	<i>Hypericum maculatum</i>	firkantperikum	Livskraftig (LC)	22.06.2011
Karplanter	<i>Knautia arvensis</i>	rødknapp	Livskraftig (LC)	22.06.2011
Karplanter	<i>Lathyrus pratensis</i>	gulflatbelg	Livskraftig (LC)	29.06.2022
Karplanter	<i>Leucanthemum vulgare</i>	prestekrage	Livskraftig (LC)	22.06.2011
Karplanter	<i>Lotus corniculatus</i>	tiriltunge	Livskraftig (LC)	29.06.2022
Karplanter	<i>Lychnis flos-cuculi</i>	hanekam	Livskraftig (LC)	22.06.2011
Karplanter	<i>Neottia ovata</i>	stortveblad	Livskraftig (LC)	22.06.2011
Karplanter	<i>Phleum pratense</i>	timotei	Livskraftig (LC)	29.06.2022
Karplanter	<i>Pilosella lactucella</i>	aurikkelsveve	Ikke vurdert (NE)	29.06.2022
Karplanter	<i>Plantago lanceolata</i>	smalkjempe	Livskraftig (LC)	22.06.2011
Karplanter	<i>Platanthera bifolia</i>	nattfiol	Livskraftig (LC)	22.06.2011
Karplanter	<i>Poa pratensis</i>	engrapp	Livskraftig (LC)	22.06.2011
Karplanter	<i>Potentilla erecta</i>	tepperot	Livskraftig (LC)	29.06.2022
Karplanter	<i>Prunella vulgaris</i>	blåkoll	Livskraftig (LC)	22.06.2011
Karplanter	<i>Ranunculus acris acris</i>	engsoleie	Livskraftig (LC)	22.06.2011
Karplanter	<i>Ranunculus repens</i>	krypsoleie	Livskraftig (LC)	29.06.2022
Karplanter	<i>Rhinanthus minor</i>	småengkall	Livskraftig (LC)	22.06.2011
Karplanter	<i>Rumex acetosa</i>	syre	Livskraftig (LC)	22.06.2011
Karplanter	<i>Stellaria graminea</i>	grasstjerneblom	Livskraftig (LC)	29.06.2022
Karplanter	<i>Succisa pratensis</i>	blåknapp	Livskraftig (LC)	29.06.2022
Karplanter	<i>Trifolium medium</i>	skogkløver	Livskraftig (LC)	29.06.2022
Karplanter	<i>Trifolium pratense</i>	rødkløver	Livskraftig (LC)	29.06.2022
Karplanter	<i>Trifolium repens</i>	hvitkløver	Livskraftig (LC)	29.06.2022
Karplanter	<i>Tussilago farfara</i>	hestehov	Livskraftig (LC)	29.06.2022
Karplanter	<i>Veronica chamaedrys</i>	tveskjeggveronika	Livskraftig (LC)	22.06.2011
Karplanter	<i>Veronica officinalis</i>	legeveronika	Livskraftig (LC)	29.06.2022
Karplanter	<i>Vicia cracca</i>	fuglevikke	Livskraftig (LC)	29.06.2022
Karplanter	<i>Vicia sepium</i>	gjerdevikke	Livskraftig (LC)	29.06.2022
Karplanter	<i>Viola palustris</i>	myrfiol	Livskraftig (LC)	29.06.2022
Sommerfugler	<i>Oedzia atrata</i>	sotmåler	Livskraftig (LC)	29.06.2022
Sopper	<i>Neohygrocybe nitrata</i>	lutvokssopp	Nær truet (NT)	29.06.2022

Tabell 3: Artsliste for lokalitet Stakkekra, basert på feltkartlegging (29.06.2022) og eksport fra Artskart (07.12.2022) (Artsdatabanken og GBIF Norge 2022).

Artsgruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	Kategori	Seneste funn
Karplanter	<i>Briza media</i>	hjertergras	Nær truet (NT)	29.06.2022
Karplanter	<i>Carex flava</i>	gulstarr	Livskraftig (LC)	29.06.2022
Karplanter	<i>Carex panicea</i>	kornstarr	Livskraftig (LC)	29.06.2022
Karplanter	<i>Carex vaginata</i>	slirestarr	Livskraftig (LC)	29.06.2022
Karplanter	<i>Centaurea nigra</i>	svartknoppurt	Livskraftig (LC)	29.06.2022
Karplanter	<i>Cirsium heterophyllum</i>	hvitbladtistel	Livskraftig (LC)	29.06.2022
Karplanter	<i>Crepis paludosa</i>	sumphaukeskjegg	Livskraftig (LC)	29.06.2022
Karplanter	<i>Filipendula ulmaria</i>	mjødurt	Livskraftig (LC)	29.06.2022
Karplanter	<i>Galium boreale</i>	hvitmaure	Livskraftig (LC)	29.06.2022
Karplanter	<i>Geum rivale</i>	enghumleblom	Livskraftig (LC)	29.06.2022
Karplanter	<i>Juncus articulatus</i>	ryllsiv	Livskraftig (LC)	29.06.2022
Karplanter	<i>Juncus filiformis</i>	trådsiv	Livskraftig (LC)	29.06.2022
Karplanter	<i>Neottia ovata</i>	stortveblad	Livskraftig (LC)	29.06.2022
Karplanter	<i>Platanthera bifolia</i>	nattfiol	Livskraftig (LC)	29.06.2022
Karplanter	<i>Platanthera chlorantha</i>	grov nattfiol	Livskraftig (LC)	29.06.2022
Karplanter	<i>Prunella vulgaris</i>	blåkoll	Livskraftig (LC)	29.06.2022
Karplanter	<i>Succisa pratensis</i>	blåknapp	Livskraftig (LC)	29.06.2022
Sopper	<i>Clavaria fumosa</i>	røykkøllesopp	Nær truet (NT)	28.08.2022
Sopper	<i>Cuphophyllus pratensis</i>	engvokssopp	Livskraftig (LC)	28.08.2022
Sopper	<i>Entoloma prunuloides</i>	melrødspore	Sårbar (VU)	28.08.2022
Sopper	<i>Hygrocybe cantharellus</i>	kantarellvokssopp	Livskraftig (LC)	11.07.2022
Sopper	<i>Hygrocybe chlorophana</i>	gul vokssopp	Livskraftig (LC)	28.08.2022
Sopper	<i>Neohygrocybe nitrata</i>	lutvokssopp	Nær truet (NT)	28.08.2022

Tabell 4: Artsliste for lokalitet Beitland sør, basert på feltkartlegging (29.06.2022) og eksport fra Artskart (07.12.2022) (Artsdatabanken og GBIF Norge 2022).

Artsgruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	Kategori	Seneste funn
Biller	<i>Coccinella septempunctata</i>	sjuprikket mariehøne	Livskraftig (LC)	18.07.2020
Karplanter	<i>Achillea millefolium</i>	ryllik	Livskraftig (LC)	22.06.2011
Karplanter	<i>Agrostis capillaris</i>	engkvein	Livskraftig (LC)	29.06.2022
Karplanter	<i>Ajuga pyramidalis</i>	jonsokkoll	Livskraftig (LC)	29.06.2022
Karplanter	<i>Anthoxanthum odoratum</i>	gulaks	Livskraftig (LC)	29.06.2022
Karplanter	<i>Betula pubescens</i>	bjørk	Livskraftig (LC)	22.06.2011
Karplanter	<i>Botrychium lunaria</i>	marinøkkel	Livskraftig (LC)	29.06.2022
Karplanter	<i>Campanula rotundifolia</i>	blåklukke	Livskraftig (LC)	29.06.2022
Karplanter	<i>Carex pallescens</i>	bleikstarr	Livskraftig (LC)	22.06.2011
Karplanter	<i>Dactylorhiza maculata</i>	blekmarihand	Livskraftig (LC)	22.06.2011
Karplanter	<i>Dactylorhiza maculata fuchsii</i>	skogmarihand	Livskraftig (LC)	22.06.2011
Karplanter	<i>Equisetum arvense</i>	åkersnelle	Livskraftig (LC)	22.06.2011
Karplanter	<i>Fragaria vesca</i>	markjordbær	Livskraftig (LC)	22.06.2011
Karplanter	<i>Geranium sylvaticum</i>	skogstorkenebb	Livskraftig (LC)	29.06.2022
Karplanter	<i>Geum rivale</i>	enghumleblom	Livskraftig (LC)	22.06.2011
Karplanter	<i>Hypericum maculatum</i>	firkantperikum	Livskraftig (LC)	22.06.2011
Karplanter	<i>Knautia arvensis</i>	rødknapp	Livskraftig (LC)	29.06.2022
Karplanter	<i>Lathyrus pratensis</i>	gulflatbelg	Livskraftig (LC)	22.06.2011
Karplanter	<i>Leucanthemum vulgare</i>	prestekrage	Livskraftig (LC)	29.06.2022
Karplanter	<i>Lotus corniculatus</i>	tiriltunge	Livskraftig (LC)	29.06.2022
Karplanter	<i>Luzula multiflora</i>	bakkefrytle	Livskraftig (LC)	29.06.2022
Karplanter	<i>Luzula multiflora multiflora</i>	engfrytle	Livskraftig (LC)	22.06.2011
Karplanter	<i>Neottia ovata</i>	stortveblad	Livskraftig (LC)	22.06.2011
Karplanter	<i>Phleum pratense</i>	timotei	Livskraftig (LC)	29.06.2022
Karplanter	<i>Picea abies</i>	gran	Livskraftig (LC)	22.06.2011
Karplanter	<i>Pilosella officinarum</i>	hårsveve	Ikke vurdert (NE)	29.06.2022
Karplanter	<i>Plantago lanceolata</i>	smalkjempe	Livskraftig (LC)	22.06.2011
Karplanter	<i>Platanthera bifolia</i>	nattfiol	Livskraftig (LC)	22.06.2011
Karplanter	<i>Platanthera chlorantha</i>	grov nattfiol	Livskraftig (LC)	22.06.2011
Karplanter	<i>Poa pratensis</i>	engrapp	Livskraftig (LC)	22.06.2011
Karplanter	<i>Populus tremula</i>	osp	Livskraftig (LC)	22.06.2011

Karplanter	<i>Prunella vulgaris</i>	blåkoll	Livskraftig (LC)	22.06.2011
Karplanter	<i>Ranunculus acris acris</i>	engsoleie	Livskraftig (LC)	22.06.2011
Karplanter	<i>Rhinanthus minor</i>	småengkall	Livskraftig (LC)	22.06.2011
Karplanter	<i>Rubus saxatilis</i>	teiebær	Livskraftig (LC)	22.06.2011
Karplanter	<i>Salix caprea</i>	selje	Livskraftig (LC)	22.06.2011
Karplanter	<i>Succisa pratensis</i>	blåknapp	Livskraftig (LC)	22.06.2011
Karplanter	<i>Vaccinium vitis-idaea</i>	tyttebær	Livskraftig (LC)	29.06.2022
Karplanter	<i>Veronica chamaedrys</i>	tveskjeggveronika	Livskraftig (LC)	29.06.2022
Karplanter	<i>Veronica officinalis</i>	legeveronika	Livskraftig (LC)	29.06.2022
Sommerfugler	<i>Aglais urticae</i>	neslesommerfugl	Livskraftig (LC)	08.08.2017
Sommerfugler	<i>Agriphila straminella</i>	blek nebbmott	Livskraftig (LC)	06.08.2020
Sommerfugler	<i>Boloria aquilonaris</i>	myrperlemorvinge	Livskraftig (LC)	18.07.2020
Sommerfugler	<i>Callophrys rubi</i>	grønnstjertvinge	Livskraftig (LC)	30.05.2017
Sommerfugler	<i>Camptogramma bilineata</i>	gullmåler	Livskraftig (LC)	18.07.2020
Sommerfugler	<i>Carsia sororiata</i>	tranebærmåler	Livskraftig (LC)	06.08.2020
Sommerfugler	<i>Catoptria margaritella</i>	perlemornebbmott	Livskraftig (LC)	06.08.2020
Sommerfugler	<i>Chersotis cuprea</i>	kobberfly	Livskraftig (LC)	11.08.2019
Sommerfugler	<i>Coenonympha tullia</i>	myrringvinge	Livskraftig (LC)	18.07.2020
Sommerfugler	<i>Colias palaeno</i>	myrgulvinge	Livskraftig (LC)	08.08.2017
Sommerfugler	<i>Crambus perlella</i>	sølvnebbmott	Livskraftig (LC)	18.07.2020
Sommerfugler	<i>Dysstroma latefasciata</i>	flekkskogmåler	Livskraftig (LC)	06.08.2020
Sommerfugler	<i>Dysstroma truncata</i>	bueskogmåler	Livskraftig (LC)	06.08.2020
Sommerfugler	<i>Entephria caesiata</i>	grå bergmåler	Livskraftig (LC)	18.07.2020
Sommerfugler	<i>Erebia ligea</i>	fløyelsringvinge	Livskraftig (LC)	08.09.2017
Sommerfugler	<i>Eulithis populata</i>	blåbærmåler	Livskraftig (LC)	06.08.2020
Sommerfugler	<i>Hypena proboscidalis</i>	neslenebbfly	Livskraftig (LC)	18.07.2020
Sommerfugler	<i>Lasiommata maera</i>	klipperingvinge	Livskraftig (LC)	18.07.2020
Sommerfugler	<i>Macaria brunneata</i>	brun buemåler	Livskraftig (LC)	18.07.2020
Sommerfugler	<i>Mesotype didymata</i>	hvitveislundmåler	Livskraftig (LC)	06.08.2020
Sommerfugler	<i>Noctua pronuba</i>	hagebåndfly	Livskraftig (LC)	06.08.2020
Sommerfugler	<i>Odezia atrata</i>	sotmåler	Livskraftig (LC)	18.07.2020
Sommerfugler	<i>Plebejus idas</i>	idasblåvinge	Livskraftig (LC)	18.07.2020
Sommerfugler	<i>Speyeria aglaja</i>	agljaperlemorvinge	Livskraftig (LC)	08.08.2017
Sommerfugler	<i>Syngrapha interrogationis</i>	skogmetallfly	Livskraftig (LC)	06.08.2020
Sommerfugler	<i>Udea prunalis</i>	buskengmott	Livskraftig (LC)	18.07.2020

Sommerfugler	<i>Vanessa atalanta</i>	admiral	Livskraftig (LC)	08.09.2017
Sommerfugler	<i>Xanthorhoe montanata</i>	hvit båndmåler	Livskraftig (LC)	18.07.2020
Sopper	<i>Entoloma formosum</i>	bronserødspore	Livskraftig (LC)	23.08.2018
Sopper	<i>Hygrocybe reidii</i>	honningvokssopp	Livskraftig (LC)	23.08.2018
Sopper	<i>Neohygrocybe ingrata</i>	rødnende lutvokssopp	Sårbar (VU)	29.06.2022
Veps	<i>Bombus bohemicus</i>	jordgjøkhumble	Livskraftig (LC)	18.07.2020
Veps	<i>Bombus cingulatus</i>	barskoghumle	Livskraftig (LC)	18.07.2020
Veps	<i>Bombus consobrinus</i>	lushatthumle	Livskraftig (LC)	18.07.2020
Veps	<i>Bombus hortorum</i>	hagehumle	Livskraftig (LC)	08.08.2017
Veps	<i>Bombus hypnorum</i>	trehumle	Livskraftig (LC)	18.07.2020
Veps	<i>Bombus jonellus</i>	lynghumle	Livskraftig (LC)	18.07.2020
Veps	<i>Bombus lucorum</i>	lys jordhumle	Livskraftig (LC)	18.07.2020
Veps	<i>Bombus pascuorum</i>	åkerhumle	Livskraftig (LC)	18.07.2020
Veps	<i>Bombus pratorum</i>	markhumle	Livskraftig (LC)	06.07.2013
Veps	<i>Bombus soroeensis</i>	lundhumle	Livskraftig (LC)	18.07.2020
Veps	<i>Bombus sporadicus</i>	taigahumle	Livskraftig (LC)	18.07.2020
Veps	<i>Bombus terrestris</i>	mørk jordhumle	Livskraftig (LC)	06.07.2013
Veps	<i>Bombus wurflenii</i>	tyvhumble	Livskraftig (LC)	18.07.2020

Tiltakslogg, grunneiers/drifters notater

Her er det plass for grunneier å føre inn sine egne notater som gjelder gjennomføring av tiltakene. Ved å ha slike notater samla, vil det være lettere å sammenstille erfaringene når planen skal revideres.

AREAL/DELOMR ÅDE:	TYPE TILTAK (EKS SLÅTT, RYDDING, BEITING)	PERIODE	ANTALL DAGSVERK / TIMER	ÅR

Biofokus

– for et godt kunnskapsgrunnlag

Biofokus er en ideell stiftelse som skal tilrettelegge informasjon om biologisk mangfold for beslutningstakere, samt formidle kunnskap innen fagfeltet bevaringsbiologi. Biofokus ønsker å bidra til en kunnskapsbasert forvaltning av norsk natur.

En kunnskapsbasert forvaltning forutsetter god dokumentasjon av de arealene som skal forvaltes. Biofokus legger derfor stor vekt på feltarbeid for å sikre oppdaterte og relevante data om botanikk, zoologi, økologi, samt avgrensning og verdisetting av områder.

Høy kompetanse er en forutsetning for å kunne registrere og presentere biologisk mangfold-data på en god måte. Biofokus sine medarbeidere er derfor godt skolert innenfor en rekke artsgrupper og har en bred økologisk forståelse for de ulike naturtypene som de arbeider med, det være seg skog, kulturlandskap eller ferskvann. Digitale verktøy som databaser, GIS og bilde-behandling er viktige redskaper i vårt arbeid for å anskueliggjøre naturverdier på en best mulig måte.

Stiftelsen utgir den digitale rapportserien **Biofokus rapport**.

Biofokus rapport 2023–040
ISSN 1504-6370
ISBN 978-82-8449-212-4

Gaustadalléen 21
NO-0349 OSLO
Org.nr: 982 132 924
post@biofokus.no
biofokus.no